

Antwerpen, 02 april 2019,

Federatie van Producenten van Recycling Granulaten vzw

Memorandum aan de politieke formaties naar aanleiding van de Gewestelijk en Europese verkiezingen van 26 mei 2019

1. Voorstelling FPRG vzw

De federatie van Producenten van Recycling Granulaten (FPRG vzw) werd opgericht op 12 mei 2009 ingevolge het vrijwillig samengaan van twee beroepsorganisaties actief in de sector van de recyclage van B & S afval nl. de Vereniging van Verwerkers van Slooppuin (VVS vzw) en de vereniging Vaste en Mobiele Recycling (VMR vzw).

Na jarenlang naast elkaar te hebben geageerd zijn de twee verenigingen tot de conclusie gekomen dat een bundeling der krachten profitabel kon zijn zowel voor de sector, de individuele leden als de kwaliteit van de geproduceerde granulaten.

Volgende doelstellingen werden dan ook gedefinieerd in de statuten:

De vereniging heeft tot doel:

- het behartigen van de belangen van de fabrikanten van recyclinggranulaten en dit zowel op technisch, wetenschappelijk als commercieel vlak.
- er voor te ijveren dat er voldoende afzet wordt gecreëerd voor de Recyclinggranulaten onder marktconforme voorwaarden.
- er voor te ijveren dat de hoogste toegevoegde waarde van de Recyclinggranulaten kan gerealiseerd worden.
- het beschermen van het leefmilieu in België door toe te zien op de naleving van de milieuwetgeving in de ruimste zin. Ondermeer worden bedoeld de wetgeving betreffende de milieuvergunning en de wetgeving betreffende het beheer van afval stoffen.

2. De sector van de productie van recycling granulaten in Vlaanderen

De productie van B & S afval in Vlaanderen wordt geraamd op 1.5 à 2 Ton/jaar /inwoner en is daarmee veruit de grootste afvalstroom in Vlaanderen (globaal Vlaanderen + Brussel = +/- 14 à 15 miljoen ton/jaar)

Ter vergelijking het tonnage van het huishoudelijk afval bedraagt +/- 3 miljoen ton /jaar.

In 2018 werden in Vlaanderen meer dan 14 miljoen ton kwaliteitsvolle recycling granulaten geproduceerd.

In feite komt dit neer op een recyclagegraad van meer dan 95 % van de inerte fractie van het jaarlijks geproduceerde B&S afval. Daarmee staat Vlaanderen aan de top in Europa samen met o.a. Nederland

De kwaliteit wordt gegarandeerd door twee onafhankelijke controle organismen Copro en Certipro.

De granulaten worden voornamelijk toegepast als fundering van wegen, parkings en bedrijfsterreinen. In het SB 250 van de Afdeling Wegen en Verkeer zijn de bouwtechnische bepalingen opgenomen waaraan deze producten dienen te voldoen.

Anderzijds zijn de milieuhygiënische voorschriften opgenomen in het Vlarema en het bij Ministerieel Besluit goedgekeurd eenheidsreglement.

Het gebruik van deze materialen bij de aanleg van wegen is in Vlaanderen een evidentie geworden en dit mede dankzij de jarenlange inspanningen van de sector om het imago van de sector op te krikken door een permanent streven naar verbetering en perfectie van zowel de productieschema's als van de eindproducten.

Sinds kort is er ook een doorbraak in het gebruik van hoogwaardige betongranulaten in stortbeton. De nieuwe Belgische betonnorm NBN EN 15.001 laat immers het gebruik van deze granulaten toe in de meest commerciële mengsels en dat met een vervangingspercentage van de steenfractie van minimaal 20 %

De sector heeft ook altijd gestreefd naar werkbare en ondersteunende middelen om de kwaliteit te bestendigen, de afzetmarkten te vergroten en de rentabiliteit van de bedrijven te ondersteunen en op te volgen.

Terzake kunnen volgende initiatieven /acties vermeld worden:

- *het laten opnemen in de verschillende type bestekken van de toepassingsmogelijkheden van gerecycleerde granulaten waardoor er een grote afzetmarkt werd gecreëerd*
- *de verminderde milieuheffing voor residu's van het breekproces. Hierdoor worden bedrijven financieel aangemoedigd de zuiverheid en dus de kwaliteit van hun eindproducten te verhogen*
- *het invoeren in het Vlarema van een verplicht sloopopvolgingsplan bij sloopwerken voor de sloop van bedrijfsgebouwen met een inhoud van >1000 m³, voor residentiele gebouwen met een inhoud > 5.000 m³ en infrastructuurwerken > 250 m³. hetgeen bijdraagt tot een verbetering van de milieuhygiënische kwaliteit van de granulaten*
- *deelname aan alle mogelijk werkgroepen en commissies in het leven geroepen door de overheid (Ovam, MOW,AWV, LNE, OCW,WTCB,KUL, PXL Hasselt...)*
- *actieve deelname en ondersteuning van talloze proefprojecten in het kader van Vlaio (Beton voor de Toekomst, Sand 2 Sand, Circular Concrete)*
- *FPRG heeft zich ook aangesloten bij de Green Deal Circulair Bouwen een initiatief van Vlaanderen Circulair, de OVAM en de Vlaamse Confederatie Bouw*

Sinds 24 augustus 2018 is ook een nieuw Ketenzorgsysteem van toepassing geworden. De principes ervan werden vastgelegd in het aangepaste Eenheidsreglement. Brekers worden verplicht om een onderscheid te maken tussen puin met een Laag Milieu Risico Profiel (LMRP) en puin met een Hoog Milieu Risico Profiel (HMRP). De controle op granulaten geproduceerd met HMRP puin is frequenter en uitgebreider dan voor LMRP granulaten. Bedoeling is uiteraard zo zuiver mogelijk puin aan te leveren bij de brekers en de kwaliteit van de granulaten nogmaals te verbeteren. Op die wijze wordt ook vermeden dat gevaarlijke afvalstoffen zoals asbest en teer verspreid worden in het milieu.

3. Actiepunten voor de nabije toekomst.

3.1 Van selectieve sloop de regel maken ook en vooral wat regelgeving betreft.

De nieuwe aanpak van de kwaliteitsborging in de keten volgens het Ketenzorgsysteem, dat sinds 24 augustus 2018 wordt toegepast, geeft, na een eerste evaluatie, reeds aan dat voornamelijk wat betreft het selectief slopen met opvolging door de erkende sloopbeheerorganisatie (Tracimat) op vrijwillige basis een onvoldoende draagvlak heeft. Zowel de opmaak van een sloopopvolgingsplan (SOP) als het volgen van de Tracimat procedures door de slopers geeft aanleiding tot meerkosten welke voor kleinere sloopwerken niet of nauwelijks gecompenseerd worden door het prijsverschil bij het aanleveren van het puin tussen LMRP en HMRP puin.

Recent is het Vlaamse Asbestverwijderingsplan goedgekeurd. Bedoeling is om tegen 2040 Vlaanderen “asbestveilig” te maken.

De aanwezigheid van asbest in het milieu is problematisch voor de volksgezondheid en voornamelijk de verwijdering van asbest bij sloop dient op een professionele wijze te gebeuren.

Onzorgvuldige verwijdering kan leiden tot verspreiding van niet-gebonden asbestvezels in het milieu (lucht, grond, water) maar ook in het puin dat vrijkomt bij sloopwerken. Deze vezels zullen ook terug te vinden zijn in de gerecycleerde granulaten en bij toepassing ervan kunnen ze verspreid in het milieu terecht komen. Dit moet ten allen prijzen vermeden worden. Het is dan ook de plicht van de maatschappij/overheid de nodige maatregelen te treffen om dit fenomeen te vermijden.

De huidige Vlaamse verplichting voor het opmaken van een sloopopvolgingsplan (SOP) voor bepaalde sloopwerken is onvoldoende als maatregel. Er wordt wel een SOP opgesteld maar er is GEEN enkele verplichting om achteraf ook selectief te slopen en de gevaarlijke afvalstoffen eerst te verwijderen.

Nochtans zijn alle nodige elementen aanwezig om van selectieve sloop de regel te maken. Er kan trouwens ook opgemerkt worden dat dit één van de voornaamste actiepunten was in alle Vlaamse beleidsplannen betreffende bouw -en sloopafval sinds decennia.

De sector heeft zelf gezorgd voor een instrument dat toelaat om selectieve sloop effectief op te volgen namelijk Tracimat (vereniging opgericht door VCB, CASO, FPRG en ORI).

Vandaar de roep van de sector naar het verplicht maken van selectieve sloop mits de procedures van de erkende sloopbeheerorganisatie te laten opvolgen, zowel wat betreft het opstellen van een SOP als de eigenlijke opvolging van de sloopwerken.

De brekers hebben vroeger reeds hun engagement uitgesproken om werk te maken van de implementatie van het Ketenzorgsysteem maar ze verwachten ook van de overheid dat deze de maatschappelijke verantwoordelijkheid opneemt om gevaarlijke afvalstoffen uit het milieu te halen. Zonder concrete maatregelen zal de sector zich verplicht zien zijn engagement te herzien, hetgeen uiteraard zeer spijtig zou zijn en nefast voor het milieu.

3.2 De Circulaire Economie en Urban Mining promoten.

De grondstoffen voor de recyclage van B&S afval zijn massaal aanwezig in onze omgeving: gebouwen, wegen en kunstwerken. De plaatselijke beschikbaarheid is een enorme troef in het mobiliteitsvraagstuk. Zowel de grondstoffen als de afgewerkte producten (recycling granulaten) zijn binnen een straal van enkele kilometers van de plaats van toepassing beschikbaar.

De sector streeft ook al jaren naar de meest hoogwaardige toepassing van de recycling granulaten. Een mooi voorbeeld is de productie van hoogwaardige betongranulaten voor hergebruik in stortbeton. Maar de sector wenst verder te gaan en wenst ook de andere bestanddelen van betonpuin (zandfractie, bindmiddel) te hergebruiken waardoor de “beton cirkel” volledig gesloten wordt.

De betonsector is verantwoordelijk voor 4 à 5 % van de CO₂ uitstoot in Vlaanderen. De productie van het cement op zich bedraagt 80% van de CO₂ uitstoot van 1 m³ beton. De zoektocht naar alternatieve bindmiddelen is dan ook een absolute prioriteit. Ten einde de invloed van de cement lobby te beperken is een regionalisatie van de normering van beton een noodzaak.

Als ultieme toepassing van de circulaire economie en urban mining kan verwezen worden naar een recente realisatie: de circulaire weg!

Een bestaande landbouwweg in beton wordt praktisch volledig “gerecycleerd” in de nieuwe weg.

De sector verwacht van de overheid dat zij het gebruik van gerecycleerde granulaten zou promoten bij uitvoering van opdrachten van werken. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door, op het niveau van de aanbestedingen een bonus te voorzien voor het gebruik van gerecycleerde materialen.

Daarnaast kunnen de toepassingen van secundaire materialen in de standaardbestekken van de overheid nog uitgebreid worden.

Het vervlaamsen van de technische regelgeving omtrent het beton is noodzakelijk.

3.3 Stimuleren van het gebruik van mengpuingranulaten

Door het verschuiven van de toepassing van betongranulaten van de funderingen van infrastructuurwerken naar het gebruik in stortbeton dient er een opwaardering te komen van het gebruik van mengpuingranulaten.

De sector is er zich van bewust dat er op dit ogenblik een negatieve perceptie bestaat betreffende de kwaliteit van de mengpuingranulaten en is dan ook volop bezig maatregelen uit te werken om deze kwaliteit te verhogen. Een van de belangrijkste bepalende factoren daarbij is de kwaliteit van het aangevoerde puin. Dit moet zo zuiver mogelijk zijn en weinig of geen fijn materiaal bevatten. De opvolging door Tracimat is zeker één van de hulpmiddelen. Daarnaast zal een strenger acceptatiebeleid bij de brekers onontbeerlijk zijn.

De sector hoopt dan ook dat de overheid deze inspanningen honoreert door het gebruik van mengpuingranulaten bij overheidsopdrachten verder te bevorderen.

3.4 Overleg met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Jaarlijks komt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest meer dan 1,5 miljoen ton B&S afval vrij. De verwerking van dit afval gebeurt voor meer dan 90 % bij bedrijven gelegen in de rand van Brussel en dus in het Vlaamse Gewest.

Deze bedrijven zijn onderworpen aan de Vlaamse regelgeving en meer in het bijzonder, wat betreft de productie van recycling granulaten, aan het Eenheidsreglement.

Het Vlarema legt o.a. voor bepaalde sloopwerken de verplichting tot opmaak van een sloopopvolgingsplan op. Deze verplichting bestaat echter niet in Brussel. Verplichte selectieve sloop is dan ook geen evidentie.

Vandaar de dringende oproep voor overleg tussen Vlaanderen en Brussel teneinde ook het Brussels puin te laten voldoen aan de Vlaamse voorwaarden om als puin met een laag milieu risico profiel(LMRP) bij de breker te kunnen aanbieden.

FPRG vzw